

Neocolonialisme constitucional

Dimarts. Madrid. Es planteja des del Parlament català un repte democràtic, transparent i a pit descobert. Volem ser escrupolosos en els procediments. Perquè cal i ens convé. L'Estat esbufega, fart de nosaltres. Ens escolta amb un rictus condescendent. Després puja amb diversos rostres al faristol, s'escura les gargamelles i parla, enutjat, exposant les seves evidències i desplegant el seu virtuosisme argumental: no; gens; impossible; forassenyat; aberrant; mai; enlloc; des de sempre; *vade retro*.

Raons? Explicacions? Només escències. Ells són continent; nosaltres una hipòtesi d'illa. Ells són complets; nosaltres només una part. Ells són una solució històrica; nosaltres un problema. Ells són un exemple modèlic d'estat nació; nosaltres una anomalia. Ells són metròpoli d'un vell imperi; nosaltres simple província. Ells són font de legitimitat; nosaltres carn de conflicte. Ells uneixen; nosaltres separem. Ells són més; nosaltres menys. Ells són propietaris generosos; nosaltres llogaters malpagadors. Ells són cos sencer; nosaltres un simple membre. Ells són protagonistes; nosaltres figurants. Ells són sobirans; nosaltres no. Ells poden decidir; nosaltres no. Ells són els escollits i els amos. Ells dominen. Ells manen. L'estat és seu. I el destí. Seua és l'única plataforma de totes les homologacions. Ells són, al capdall, els guanyadors. Els que dicten. Els de l'única nació nacional a considerar en aquest cas.

Ells poden determinar-se sols; nosaltres no. Ells poden ser a Europa; nosaltres, sols, no. Ells, audaçs de mena, s'atorguen la potestat d'indicar-nos qui som, què som i com ho hem de ser. Ells –no pas nosaltres– saben si estarem més bé junts o separats. Ells pensen –de fa segles–

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

per ells i per nosaltres. Es desviuen per nosaltres. Ells fixen els límits. Reescriven el seu passat i el nostre; prefiguren el seu futur i el nostre. Ells són els intèrprets de la nostra voluntat. Senten que som d'ells; que formem part d'ells, ontològicament subsumits; que fora d'ells no tenim sentit. Per això no poden deixar d'orientar-nos; de dir-nos què és democràtic o no; què és legal i què no; què és legítim i què no. Saben quines preguntes podem formular-nos i quines no. Quines il·lusions són viables i quines són pura quimera.

¿Com pot ser que, tot i poder ser espanyols com ells, de la precisa manera com ho són ells, amb els avantatges indubtables que aquesta condició comporta, tinguem dubtes? Increïble. Ridícul. ¿És que no ens adonem que estem indestriablement lligats i soldats? ¿Quantes vegades més ens ho han d'explicar? ¿Quantes vegades més ens hauran de renyar i castigar? ¿Quantes vegades més ens hauran de derrotar? ¿Tant ens costa d'acceptar l'evidència de la pròpia inferioritat, de la pròpia subordinació?

Volem mantenir vincles d'amistat amb els pobles d'Espanya. Però no ens volem sotmetre més a les exigències del seu estat

Doncs sí. Ens costa tant d'acceptar la seva prepotència, l'autoritarisme de l'Estat i la reiteració de les seves intimidacions, que no les volem acceptar. Ja no les acceptem. Volem votar i votarem. Volem triar i triarem. Volem decidir lliurement i ho farem.

Explorarem totes les vies democràtiques per poder emancipar-nos. Nacionalment i socialment. Estarem oberts al diàleg i a la negociació que es plantegin en efectives condicions d'igualtat. Rebutgem el sistemàtic recurs instrumental a una llei que no ens reconeix la plena capacitat d'actuar i decidir. I desobeïrem la seva imposició. No tenim cap intenció de pensar per uns altres; ni de decidir per ells; ni de suggerir qui, què o com han de ser. I volem mantenir vincles d'amistat amb els pobles i la gent d'Espanya; fraternalment; voluntàriament. Però no ens volem sotmetre més a les exigències del seu estat.

Som un grup humà divers i en mutació constant. Ens afirmem com a subjecte històric. Ens sentim poble, al costat dels altres pobles i com els altres pobles. No ens ha fundat cap estat ni cap llei; ni cap tractat ni cap batalla. Tenim arrels i una trajectòria i un present fets de complexitat i contradiccions. Però ens hem pogut suscitar una voluntat compartida i tenim el ferm propòsit de realitzar-la.

No som pas tota la gent de Catalunya; ja ho sabem. Però volem poder comprovar democràticament si som la majoria. Ens sentim prou carregats de legitimitat i de força per reivindicar ara, el 2014, la nostra condició de poble sobirà, i estem disposats a exercir-la. Per bastir un nou estat i una nova societat caracteritzats per la participació directa i l'impuls sostingut d'una majoria democràtica, expressió d'una nova hegemonia social, que prengui el relleu de les velles, caduques, classes dirigents.